

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه اصفهان

دانشکده علوم جغرافیایی و برنامه ریزی

گروه برنامه ریزی روستایی

پایان نامه ی دکتری رشته ی جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

بررسی و تحلیل نقش فعالیتهای ماهیگیری در توسعه روستاهای ساحلی دریای

عمان (مطالعه موردی شهرستان جاسک)

استاد راهنما:

دکتر سید اسکندر صیدایی

استاد مشاور:

دکتر احمد تقدیسی

پژوهشگر:

محمد صبوری

خردادماه ۱۳۹۰

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات،
ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق
موضوع این پایان نامه متعلق به دانشگاه
اصفهان است.

دانشگاه اصفهان

دانشکده علوم جغرافیایی و برنامه ریزی

گروه برنامه ریزی روستایی

پایان نامه ی دکتری رشته ی جغرافیا و برنامه ریزی روستایی
آقای محمد صبوری

تحت عنوان

**بررسی و تحلیل نقش فعالیتهای ماهیگیری در توسعه روستاهای ساحلی دریای
عمان (مطالعه موردی شهرستان جاسک)**

در تاریخ ۹۱/۳/۶ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه به تصویب نهایی رسید.

امضا	دکتر سید اسکندر صیدایی	با مرتبه ی علمی استادیار	امضا
امضا	دکتر احمد تقدیسی	با مرتبه ی علمی استادیار	امضا
امضا	دکتر سیروس شفقی	با مرتبه ی علمی استاد	امضا
امضا	دکتر یوسف قنبری	با مرتبه علمی استادیار	امضا
امضا	دکتر مهدی مومنی	با مرتبه ی علمی دانشیار	امضا

امضای مدیر گروه

سپاسگزاری

سپاس خداوندگار بزرگ را که در تمامی لحظه های دوران زندگی فراموشم نکرد و دست لطف و کرمش، کوشش ها و زحمات چندین ساله مرا به ثمر رساند و توانایی انجام این پژوهش را را به من ارزانی داشت. امیدوارم تحصیل علم بستری برای تحکیم ایمانم و وسیله ای برای خدمت به مردم باشد. وظیفه خود می دانم سپاسگزار تمام عزیزانی باشم که در این دوره ارزشمند، بودنشان و امیدشان راهگشای من بود؛ به ویژه خانواده و همسر که همانند تمام روزهای گذشته با صبر و شکیبایی، فرصت لازم را برای ادامه تحصیل اینجانب فراهم ساختند.

از اساتید گرانقدر گروه جغرافیا، بخصوص جناب آقای دکتر صیدا بی استاد راهنمای رساله و جناب آقای دکتر تقدیسی استاد مشاور رساله که با راهنمایی های ارزشمند و محبت آمیز خود نه تنها در انجام این پایان نامه، بلکه در تمام دوره تحصیل مرا یاری نمودند و به هنگام نیاز برای حل مشکلات اینجانب از هیچ کمکی دریغ نوزیدند، نهایت تشکر و سپاسگزاری را دارم. برای ایشان و کلیه همکاران و دوستان عزیزم که در طول مدت تحصیل با اینجانب همکاری لازم را نمودند و موجبات تشویق و دلگرمی بنده شدند؛ آرزوی سلامتی، موفقیت و سربلندی دارم.

همچنین از جناب آقای دکتر سیروس شفق و جناب آقای دکتر مهدی مومنی و جناب آقای دکتر یوسف قنبری که برای داوری این پایان نامه قبول زحمت نمودند و وقت گرانبهائی خود را در اختیار اینجانب قرار دادند تشکر و قدردانی می نمایم.

در پایان از کلیه دوستان عزیزی که به نحوی در فرآیند نگارش این رساله نقش داشته اند تشکر و سپاسگزاری می نمایم.

تقدیم به پدر و مادر، همسر و فرزندانم سینا و سارا که دوستشان دارم و تمام موفقیت‌های تحصیلی و تجربه‌های زندگی‌م، مدیون دعای خیر و حضور سبز آنهاست.

و تقدیم به همه مردم سختکوش جاسک که در زیر گرمای خورشید و کنار امواج دریا، تلاش و زندگی را تجربه می‌کنند.

چکیده:

امروزه فعالیتهای ماهیگیری و آبرزی پروری به صورت مستقیم و غیر مستقیم نقش اساسی در زندگی میلیونها نفر در سراسر جهان ایفا می نمایند. به دلیل شرایط خاص جغرافیایی و طبیعی ماهیگیری به عنوان یکی از فعالیت های مهم و قدیمی در روستاهای ساحلی دریای عمان بوده که ویژگی ها و اثرات آن به خوبی شناخته نشده است. این تحقیق به منظور بررسی سطوح برخورداری و تحلیل نقش ماهیگیری بر متغیرهای مختلف توسعه اجتماعی و اقتصادی نواحی روستایی شهرستان جاسک صورت گرفته و هدف اصلی آن تدوین راهبردهای مناسب برای توسعه فعالیتهای ماهیگیری در روستاهای منطقه می باشد.

تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ ماهیت توصیفی-تحلیلی می باشد و با اتکاء بر یافته های اسنادی و میدانی، به بررسی موضوع پرداخته شده است. عمده ترین ابزار جمع آوری داده ها تکمیل پرسشنامه در سطح روستا، ماهیگیران و کارشناسان می باشد. در تحقیق حاضر ابتدا با بهره گیری از مدل های کمی «تاکسونومی» و «موریس» و «اسکالوگرام» سطوح برخورداری نواحی روستایی تعیین و سپس با استفاده از روش آمار استنباطی پارامتریک t میانگین، نقش فعالیتهای ماهیگیری در توسعه روستاهای منطقه بررسی و نهایتاً با تدوین راهبردهای مناسب توسعه فعالیتهای ماهیگیری از چارچوب جامع تدوین راهبرد استفاده شده است.

نتایج این پژوهش نشان می دهد که ۶۰ درصد دهستان ها (سورک، پی وشک و گابریک) در طبقه دهستانهای محروم و خیلی محروم قرار دارند. از دیدگاه ماهیگیران ساکن در نقاط روستایی منطقه، ماهیگیری در توسعه اقتصادی دارای تاثیر مثبت و در توسعه اجتماعی بی تاثیر می باشد. نتیجه تحقیق حاضر استخراج ۲۸ راهبرد توسعه ای (SO)، محافظه کارانه (ST)، تنوع (WO) و تدافعی (WT) از طریق تحلیل (SWOT) می باشد. فعالیتهای ماهیگیری و آبرزی پروری از لحاظ ماتریس عوامل داخلی و خارجی (IE) از وضعیت مناسبی برخوردار بوده و جمع امتیاز نهایی از ۲/۵ بیشتر است. بنابر این بهتر است برای توسعه فعالیتهای ماهیگیری در روستاهای منطقه راهبردهای توسعه ای مورد تاکید قرار گیرد.

کلید واژه: ماهیگیری کوچک مقیاس، تاکسونومی عددی، توسعه روستایی، برنامه ریزی راهبردی، شهرستان جاسک، روستاهای ساحلی دریای عمان.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات تحقیق

۱	۱-۱- بیان مساله پژوهشی
۳	۲-۱- اهمیت و ارزش تحقیق
۴	۳-۱- کاربرد نتایج تحقیق
۴	۴-۱- اهداف تحقیق
۵	۵-۱- فرضیه ها
۵	۶-۱- محدودیتهای تحقیق

فصل دوم: مفاهیم، ادبیات و مبانی نظری تحقیق

۶	۱-۲- مقدمه
۶	۲-۲- فعالیتهای ماهیگیری
۶	۱-۲-۲- ماهیگیری کوچک مقیاس
۷	۲-۲-۲- روستاهای صیادی و نیمه صیادی
۹	۳-۲- توسعه
۱۰	۱-۳-۲- مفاهیم و تعاریف توسعه روستایی
۱۱	۲-۳-۲- اهداف توسعه روستایی
۱۱	۳-۳-۲- دیدگاهها و راهبردهای توسعه روستایی
۱۱	۴-۲- ماهیگیری و توسعه روستایی
۱۱	۱-۴-۲- دیدگاهها و نظریات
۱۲	۱-۴-۲-۱- دیدگاه ثروت محور
۱۳	۲-۴-۲-۱- تامین اجتماعی

۱۶ ۵-۲- تحلیل نظریه و دیدگاههای آسیب پذیری و فقر در جوامع ماهیگیری
۱۸ ۱-۵-۲- فقر و بهره برداری بیش از حد از منابع
۱۹ ۲-۵-۲- سایر ابعاد فقر در ماهیگیری
۲۰ ۶-۲- چالشها و مشکلات ماهیگیری کوچک مقیاس
۲۱ ۷-۲- برنامه ریزی راهبردی فعالیتهای ماهیگیری
۲۲ ۸-۲- بررسی منابع تحقیق
۲۲ ۱-۸-۲- منابع مربوط به نقش ماهیگیری در توسعه روستایی
۲۴ ۲-۸-۲- منابع مربوط به راهبردهای توسعه ماهیگیری

فصل سوم: روش شناسی تحقیق

۲۶ ۱-۳- مقدمه
۲۶ ۲-۳- روش تحقیق
۲۶ ۱-۲-۳- نوع تحقیق
۲۶ ۲-۲-۳- جامعه آماری
۲۷ ۳-۲-۳- روش نمونه گیری
۲۷ ۴-۲-۳- حجم نمونه و روش محاسبه
۲۸ ۵-۲-۳- روش های جمع آوری و تحلیل اطلاعات
۲۹ ۶-۲-۳- ابزار تجزیه و تحلیل
۲۹ ۷-۲-۳- شاخص های تعیین سطح برخورداری روستاها
۳۱ ۳-۳- تشریح مدلها و تکنیکهای تحقیق
۳۱ ۱-۳-۳- روش تاکسونومی
۳۲ ۱-۱-۳-۳- مراحل مدل تاکسونومی

صفحه	عنوان
۳۲ ۱-۱-۱-۳-۳ تشکیل ماتریس داده ها
۳۲ ۲-۱-۱-۳-۳ استاندارد کردن شاخص ها
۳۳ ۳-۱-۱-۳-۳ محاسبه و تعیین فواصل مرکب میان مکان ها
۳۳ ۴-۱-۱-۳-۳ تعیین کوتاهترین فاصله و تشخیص بخشهای همگن
۳۴ ۵-۱-۱-۳-۳ C_{i0} محاسبه
۳۴ ۲-۳-۳ روش مورپس
۳۵ ۱-۲-۳-۳ مراحل و نحوه محاسبه تکنیک توسعه یافتگی مورپس
۳۶ ۳-۳-۳ روش اسکالوگرام
۳۶ ۱-۳-۳-۳ مراحل و نحوه انجام روش اسکالوگرام
۳۷ ۴-۳-۳ روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)
۳۷ ۱-۴-۳-۳ مراحل و نحوه محاسبه (AHP)
۳۹ ۵-۳-۳ مدل چارچوب جامع تدوین راهبرد
۴۰ ۱-۵-۳-۳ مراحل مدل تدوین جامع راهبرد
۴۱ ۱-۱-۵-۳-۳ مرحله ورودی
۴۱ ۲-۱-۵-۳-۳ مرحله تطبیق و مقایسه
۴۳ ۳-۱-۵-۳-۳ مرحله تصمیم گیری ماتریس برنامه ریزی راهبردی کمی (QSPM)

فصل چهارم: ویژگیهای طبیعی، جمعیتی و ساختار ماهیگیری منطقه

۴۴ ۱-۴ مقدمه
۴۴ ۲-۴ موقعیت و ویژگی های طبیعی
۴۴ ۱-۲-۴ موقعیت
۴۶ ۲-۲-۴ زمین شناسی منطقه

۴۷ ۳-۲-۴- ژئومورفولوژی و توپوگرافی منطقه
۴۸ ۱-۳-۲-۴ بخش شمالی
۴۸ ۲-۳-۲-۴ بخش جنوبی (دشت ساحلی یا جلگه ساحلی)
۴۸ ۴-۲-۴ اقلیم
۵۰ ۵-۲-۴ منابع آب
۵۲ ۱-۶-۲-۴ آبهای سطحی
۵۲ ۲-۶-۲-۴ آبهای زیر زمینی
۵۲ ۶-۲-۴ خاک
۵۳ ۷-۲-۴ پوشش گیاهی
۵۶ ۳-۴ دریای عمان و ویژگیهای جغرافیایی آن
۵۶ ۱-۳-۴ موقعیت
۵۶ ۲-۳-۴ دما و شوری
۵۷ ۳-۳-۴ جریانها، جزر و مد و امواج
۵۷ ۴-۴ ویژگی های انسانی و جمعیتی
۶۰ ۵-۴ ویژگی ها و ساختار ماهیگیری منطقه
۶۰ ۱-۵-۴ انواع ماهیها و ذخایر موجود
۶۱ ۲-۵-۴ انواع ماهی و میگوی منطقه (هرمزگان و جاسک)
۶۴ ۳-۵-۴ بررسی وضعیت موجود صید و صیادی منطقه
۶۴ ۱-۳-۵-۴ مناطق صید
۶۴ ۲-۳-۵-۴ میزان صید
۶۷ ۳-۳-۵-۴ شناورهای صیادی
۶۸ ۴-۳-۵-۴ ادوات و روش های صید

فصل پنجم: تحلیل داده ها و بررسی فرضیه های پژوهش

۷۰ ۱-۵- مقدمه
۷۰ ۲-۵- رتبه بندی و سطح بندی میزان برخورداری دهستان های منطقه
۷۰ ۱-۲-۵- با استفاده از روش تاکسونومی عددی
۸۰ ۱-۱-۲-۵- سطح بندی دهستان ها از لحاظ شاخص های آموزشی و فرهنگی
۸۱ ۲-۱-۲-۵- سطح بندی دهستان ها از لحاظ شاخص های بهداشتی و درمانی
۸۲ ۳-۱-۲-۵- سطح بندی دهستان ها از لحاظ شاخص های زیربنایی
۸۴ ۴-۱-۲-۵- سطح بندی دهستان ها از لحاظ شاخص های ارتباطی
۸۵ ۵-۱-۲-۵- سطح بندی دهستان ها از لحاظ شاخص های خدماتی
۸۶ ۶-۱-۲-۵- سطح بندی دهستان ها از لحاظ شاخص های جمعیتی
۸۷ ۲-۲-۵- سطح بندی میزان برخورداری دهستان ها با استفاده از روش موريس
۹۰ ۱-۲-۲-۵- ضريب تغييرات شاخص ها
۹۱ ۲-۲-۲-۵- ضريب همبستگی بين ضريب توسعه یافتگی موريس و عوامل مورد نظر
۹۲ ۳-۲-۵- سطح بندی میزان برخورداری دهستان ها با استفاده از روش اسکالوگرام
۹۷ ۲-۴-۵- سطح بندی میزان آسیب پذیری روستاهای ساحلی منطقه با (AHP)
۱۰۶ ۳-۵- نقش و اثرات ماهیگیری در روستاهای منطقه
۱۰۶ ۱-۳-۵- ویژگی های فردی ماهیگیران
۱۰۸ ۲-۳-۵- اثرات اقتصادی
۱۱۱ ۳-۳-۵- اثرات اجتماعی
۱۱۶ ۴-۵- استراتژی های مناسب توسعه فعالیتهای ماهیگیری در روستاهای منطقه
۱۱۶ ۱-۴-۵- ورود اطلاعات
۱۲۰ ۱-۱-۴-۵- ارزیابی عوامل محیط خارجی

صفحه	عنوان
۱۲۱ ۵-۴-۱-۲- ارزیابی عوامل محیط داخلی
۱۲۵ ۵-۴-۱-۳- خلاصه تجزیه و تحلیل عوامل راهبردی
۱۲۵ ۵-۴-۱-۴- اولویت بندی نهایی عوامل مؤثر بر فعالیتهای ماهیگیری در روستاهای منطقه
۱۲۸ ۵-۴-۲- مرحله تطبیق و مقایسه
۱۲۸ ۵-۴-۲-۱- ماتریس سوات
۱۳۲ ۵-۴-۲-۲- ماتریس داخلی و خارجی
۱۳۴ ۵-۴-۳- مرحله تصمیم گیری ماتریس برنامه ریزی راهبردی کمی
۱۳۸ ۵-۴-۴- مدل پیشنهادی
۱۳۹ ۵-۵- آزمون فرضیات
۱۳۹ ۵-۵-۱- آزمون فرضیه اول
۱۴۱ ۵-۵-۲- آزمون فرضیه دوم
۱۴۲ ۵-۵-۳- آزمون فرضیه سوم
فصل ششم: جمع بندی، نتیجه گیری و پیشنهادات	
۱۴۳ ۶-۱- مقدمه
۱۴۳ ۶-۲- نتایج به دست آمده از رتبه بندی و سطح بندی روستاهای منطقه
۱۴۶ ۶-۳- نتایج به دست آمده از نقش و تاثیر فعالیتهای ماهیگیری در توسعه
۱۴۷ ۶-۴- نتایج حاصل از به کارگیری مدل جامع تدوین راهبرد
۱۴۸ ۶-۵- پیشنهادات
۱۵۲ پیوست ها
۱۶۱ منابع و مآخذ

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۸	جدول شماره ۲-۱- طبقه بندی ویژگیهای انواع ماهیگیری.....
۳۰	جدول شماره ۳-۱- شاخص های مورد بررسی برای سنجش سطح برخورداری دهستان ها.....
۳۸	جدول شماره ۳-۲- مقیاس ۹ کمیتی ساعتی برای مقایسه زوجی معیارها.....
۴۳	جدول شماره ۳-۳- ماتریس SWOT و نحوه تعیین استراتژی ها.....
۵۸	جدول شماره ۴-۱- مشخصات جمعیتی و ماهیگیری دهستان های جاسک.....
۵۸	جدول شماره ۴-۲- تعداد روستاها به تفکیک خانوار شهرستان جاسک.....
۶۶	جدول شماره ۴-۳- ویژگیهای صیادی سنتی کشور و مقایسه آن با منطقه جاسک.....
۷۱	جدول شماره ۵-۱- شاخص های مورد مطالعه در سنجش برخورداری با روش تاکسونومی.....
۷۳	جدول شماره ۵-۲- شاخص های استاندارد شده جدول (Z-score).....
۷۵	جدول شماره ۵-۳- محاسبه C_{i0} و رتبه بندی نهایی دهستان ها.....
۷۷	جدول شماره ۵-۴- مقادیر فواصل اقلیدسی دهستان ها.....
۷۷	جدول شماره ۵-۵- توزیع دهستان ها به لحاظ سطح برخورداری.....
۷۷	جدول شماره ۵-۶- میزان، رتبه بندی و سطوح برخورداری با روش تاکسونومی.....
۸۰	جدول شماره ۵-۷- محاسبه C_{i0} و رتبه بندی نهایی از لحاظ شاخص های آموزشی و فرهنگی.....
۸۱	جدول شماره ۵-۸- توزیع دهستان ها از لحاظ برخورداری از شاخصهای آموزشی و فرهنگی.....
۸۲	جدول شماره ۵-۹- محاسبه C_{i0} و رتبه بندی نهایی از لحاظ شاخص های بهداشتی و درمانی.....
۸۲	جدول شماره ۵-۱۰- توزیع دهستان ها از لحاظ برخورداری از شاخصهای بهداشتی و درمانی.....
۸۳	جدول شماره ۵-۱۱- محاسبه C_{i0} و رتبه بندی نهایی ها از لحاظ شاخص های زیربنایی.....
۸۳	جدول شماره ۵-۱۲- توزیع از لحاظ برخورداری از شاخصهای زیربنایی.....
۸۴	جدول شماره ۵-۱۳- محاسبه C_{i0} و رتبه بندی نهایی از لحاظ شاخص های ارتباطی.....
۸۴	جدول شماره ۵-۱۴- توزیع دهستان ها به لحاظ برخورداری از شاخصهای ارتباطی.....

عنوان	صفحه
جدول شماره ۵-۱۵- محاسبه C_{i0} و رتبه بندی نهایی شاخص های خدماتی.....	۸۵
جدول شماره ۵-۱۶- توزیع دهستان ها از لحاظ شاخص های خدماتی.....	۸۶
جدول شماره ۵-۱۷- محاسبه C_{i0} و رتبه بندی نهایی شاخص های جمعیتی.....	۸۶
جدول شماره ۵-۱۸- توزیع دهستان ها به لحاظ شاخص های جمعیتی.....	۸۷
جدول شماره ۵-۱۹- رتبه بندی دهستان ها از لحاظ گروه شاخص ها.....	۸۷
جدول شماره ۵-۲۰- ضریب و رتبه توسعه یافتگی بر اساس روش موریس.....	۸۸
جدول شماره ۵-۲۱- سطوح توسعه یافتگی براساس مدل موریس.....	۸۸
جدول شماره ۵-۲۲- ضریب و رتبه برخورداری از نظر شاخص های عمده.....	۹۱
جدول شماره ۵-۲۳- ضریب همبستگی بین ضریب توسعه یافتگی با عوامل مورد نظر.....	۹۲
جدول شماره ۵-۲۴- راهنمای تعیین وضعیت شاخصهای دهستان ها.....	۹۳
جدول شماره ۵-۲۵- رتبه بندی دهستان ها با روش اسکالوگرام.....	۹۴
جدول شماره ۵-۲۶- سطح بندی دهستان ها با روش اسکالوگرام.....	۹۵
جدول شماره ۵-۲۷- ماتریس و وزن نسبی (ضریب اهمیت) عوامل سطح ۱.....	۹۹
جدول شماره ۵-۲۸- محاسبه وزن نسبی (ضریب اهمیت) عوامل سطح ۱.....	۹۹
جدول شماره ۵-۲۹- ماتریس وزن نسبی (ضریب اهمیت) سطح دوم.....	۹۹
جدول شماره ۵-۳۰- وزن های نسبی و عمومی به منظور طبقه بندی روستاهای آسیب پذیر.....	۱۰۰
جدول شماره ۵-۳۱- تعیین امتیاز نهایی گزینه ها.....	۱۰۱
جدول شماره ۵-۳۲- طبقه بندی روستا ها در برابر هجوم ماسه های روان.....	۱۰۳
جدول شماره ۵-۳۳- سطح سواد ماهیگیران.....	۱۰۷
جدول شماره ۵-۳۴- توزیع نیروی انسانی در فعالیتهای ماهیگیری.....	۱۰۷
جدول شماره ۵-۳۵- توزیع ماهیگیران بر اساس وسیله صید.....	۱۰۷
جدول شماره ۵-۳۶- ویژگیهای فردی ماهیگیران.....	۱۰۷

عنوان

صفحه

- جدول شماره ۵-۳۷- آمار توصیفی متغیرهای نقش ماهیگیری در توسعه اقتصادی ۱۰۸
- جدول شماره ۵-۳۸- آزمون t تک نمونه ای متغیرهای نقش ماهیگیری در توسعه اقتصادی ۱۰۹
- جدول شماره ۵-۳۹- آمار توصیفی متغیرهای نقش ماهیگیری در توسعه اجتماعی ۱۱۱
- جدول شماره ۵-۴۰- آزمون t تک نمونه ای متغیرهای نقش ماهیگیری در توسعه اجتماعی ۱۱۲
- جدول شماره ۵-۴۱- ماتریس عوامل داخلی مؤثر بر ماهیگیری ۱۱۷
- جدول شماره ۵-۴۲- ماتریس عوامل خارجی مؤثر بر ماهیگیری ۱۱۸
- جدول شماره ۵-۴۳- ماتریس عوامل اصلی تاثیرگذار بر ماهیگیری ۱۱۹
- جدول شماره ۵-۴۴- ماتریس ارزیابی عوامل خارجی ۱۲۲
- جدول شماره ۵-۴۵- ماتریس ارزیابی عوامل داخلی ۱۲۴
- جدول شماره ۵-۴۶- خلاصه تجزیه و تحلیل عوامل راهبردی (SFAS) ۱۲۶
- جدول شماره ۵-۴۷- اولویت بندی نهایی عوامل مؤثر بر توسعه فعالیتهای ماهیگیری ۱۲۷
- جدول شماره ۵-۴۸- راهبردهای پیشنهادی توسعه فعالیتهای ماهیگیری ۱۲۹
- جدول شماره ۵-۴۹- تحلیل (SWOT) ۱۳۱
- جدول شماره ۵-۵۰- راهبردهای کلان و جزئی فعالیتهای ماهیگیری ۱۳۵
- جدول شماره ۵-۵۱- ماتریس برنامه ریزی راهبردی (QSPM) ماهیگیری ۱۳۶
- جدول شماره ۵-۵۲- مجموع امتیاز (TAS) راهبردهای اصلی توسعه فعالیتهای ماهیگیری ۱۳۸
- جدول شماره ۵-۵۳- درجه دهستان ها با استفاده از روش های سنجش توسعه یافتگی ۱۴۰
- جدول شماره ۵-۵۴- آزمون t تک نمونه ای میانگین متغیرهای نقش ماهیگیری در توسعه ۱۴۱

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۱۵	شکل شماره ۲-۱- مقایسه مدل های ثروت محور و تامین اجتماعی.....
۱۸	شکل شماره ۲-۲- محورهای رایج فقر در ماهیگیری.....
۴۰	شکل شماره ۳-۱- فرآیند تدوین برنامه ریزی راهبردی تحقیق.....
۴۵	شکل شماره ۴-۱- تقسیمات سیاسی و موقعیت شهرستان جاسک.....
۵۱	شکل شماره ۴-۲- نقشه منابع آبهای سطحی شهرستان جاسک.....
۵۵	شکل شماره ۴-۳- تصویر جنگل های حرا شهرستان جاسک.....
۵۹	شکل شماره ۴-۴- پراکندگی سکونتگاههای روستایی شهرستان جاسک.....
۶۴	شکل شماره ۴-۵- تصویر میگو شهرستان جاسک.....
۶۵	شکل شماره ۴-۶- پراکندگی کانون های مهم صیادی شهرستان جاسک.....
۶۷	شکل شماره ۴-۷- تصویر ماهیگیران روستایی شهرستان جاسک.....
۶۸	شکل شماره ۴-۸- تصاویر روش ماهیگیری در منطقه.....
۷۸	شکل شماره ۵-۱- نمودار برخورداری دهستان ها بر اساس تحلیل تاکسونومی.....
۷۹	شکل شماره ۵-۲- نقشه سطوح توسعه یافتگی بر اساس مدل تاکسونومی عددی.....
۸۸	شکل شماره ۵-۳- نمودار میزان برخورداری دهستان های بر اساس مدل موریس.....
۸۹	شکل شماره ۵-۴- نقشه سطوح توسعه یافتگی دهستان ها بر اساس مدل موریس.....
۹۴	شکل شماره ۵-۵- نمودار میزان برخورداری دهستان ها بر اساس مدل اسکالوگرام.....
۹۶	شکل شماره ۵-۶- نقشه سطوح توسعه یافتگی دهستان ها بر اساس مدل اسکالوگرام.....
۹۷	شکل شماره ۵-۷- ساختار سلسله مراتب (AHP) آسیب پذیری روستاها.....
۱۰۴	شکل شماره ۵-۸- تصاویر هجوم ماسه های روان به روستاهای منطقه.....
۱۰۵	شکل شماره ۵-۹- نقشه وضعیت آسیب پذیری روستاها در برابر هجوم ماسه های روان.....
۱۰۶	شکل شماره ۵-۱۰- نمودار طبقه بندی روستاهای جاسک در برابر هجوم ماسه های روان.....

صفحه

عنوان

شکل شماره ۵-۱۱- نمودار تجزیه و تحلیل نقاط قوت و ضعف ، فرصت ها و تهدیدات..... ۱۳۳

شکل شماره ۵-۱۲- مدل پیشنهادی برنامه ریزی راهبردی فعالیتهای ماهیگیری روستایی..... ۱۳۹

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱- بیان مساله پژوهشی

امروزه فعالیتهای ماهیگیری و آبیاری پروری به صورت مستقیم یا غیر مستقیم نقش اساسی در زندگی میلیون ها نفر در سراسر جهان ایفا می نماید. ماهیگیری یکی از فعالیت های انسانی مهم و قدیمی در بسیاری از کشور ها می باشد و همواره با کارکردهای مختلف خود می تواند به توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع ساحلی کمک کند. ماهیگیری یک منبع درآمد و معیشت برای میلیونها نفر در سراسر جهان می باشد. برآورد شده است که در سال ۲۰۰۸، ۴۴.۹ میلیون نفر به طور مستقیم به صورت تمام وقت یا پاره وقت در شیلات و آبیاری پروری مشغول به کار بوده اند. تخمین زده می شود که برای هر شخصی که در شیلات و آبیاری پروری مشغول می شود، حدود ۳ شغل در فعالیتهای ثانویه ایجاد می شود از جمله پس از برداشت. اگر به طور میانگین اعضای هر خانواده را ۳ نفر در نظر بگیریم، بخشهای اولیه و ثانویه، معیشت حدود ۵۴۰ میلیون نفر یا ۸ درصد جمعیت جهان را تامین می کند. آخرین برآوردها نشان می دهد که ماهیگیری کوچک مقیاس بیش از نصف صید ماهی داخلی و دریایی را به خود اختصاص داده و ۹۰٪ از مردان و زنان درگیر در بخش شیلات را مشغول نموده است که بیش از ۹۵٪ از آنها در کشورهای در حال توسعه کار می کنند (F.A.O, 2011). در ایران ماهیگیری عمدتاً به صورت سنتی و کوچک مقیاس صورت می گیرد. در حال حاضر بیش از ۱۳۰ هزار نفر صیاد با استفاده از ابزار سنتی و شناورهای نیمه صنعتی در سواحل خلیج فارس و دریای عمان به ماهیگیری می پردازند. میزان صید آبهای جنوب در سال ۱۳۸۵ حدود ۳۷۴۴۴۷ تن بوده که مقدار ۲۲۸۶۱۱ تن (حدود ۶۱ درصد) در دریای عمان صورت گرفته است (سازمان شیلات ایران، ۱۳۸۶). اگر چه صنعت ماهیگیری در اقتصاد کشور نقش نسبتاً ناچیزی دارد ولی در